

VZVZ verandert heimelijk essentiële punten in gebruiksovereenkomst LSP

[Op de website van VZVZ word per 23 februari gemeld](#) dat het addendum ten aanzien van de aansprakelijkheid ingevoegd is in de Algemene Voorwaarden. Het addendum is medio 2015 uit onderhandeld tussen de Vereniging van Zorgaanbieders Voor Zorgcommunicatie(VZVZ) en de Landelijke Huisartsen Vereniging(LHV). Ik berichtte hier over op deze website [op 11 juni](#), [18 juni](#), [14 juli](#) en [24 september](#) 2015 over. Inderdaad is in de Algemene Voorwaarden te zien dat het in september 2015 gepubliceerde Addendum in de Algemene Voorwaarden is ingebouwd. Er staat ook een link op de website naar de nieuwe gebruiksovereenkomst die ingaat per 1 januari 2016.

Wat VZVZ NIET op haar website vermeld is dat de gebruiksovereenkomst voor (apothekhoudende) huisartsen, Huisartsenposten en Apotheken, die de op het Landelijke SchakelPunt(LSP) aangesloten met het VZVZ-Servicecentrum sluiten, op een aantal punten wezenlijk veranderd is.

Geringe betekenis

De door VZVZ genoemde verzekering voor bij haar geclaimde schade aan een patiënt door malfunctie van het LSP stelt weinig voor. Het is een zogenaamde regres-verzekering. Men mag VZVZ pas financieel aansprakelijk stellen als een schadeclaim bij de eigen verzekering is ingediend en daar geen schade is

uitgekeerd. Ik schreef daar op 24 september 2015 al over.

Markering wijzigingen

Om een goede beoordeling van de verschillen tussen [de oude Gebruiksovereenkomst d.d. 10 mei 2013](#) goed te kunnen zien, zijn door mij in [de nieuwe Gebruiksovereenkomst d.d. 01-01-2016](#) de verschillen gemarkeerd. Voor een deel zijn het kleine tekstuele aanpassingen, maar een aantal is toch zeer essentieel te noemen.

Begrippenlijst

In de begrippenlijst zijn de items Datalek, Patiënt, Vergoedingsreglement, VZVZ Derdengelden toegevoegd en werd het begrip ZorgServiceProvider(ZSP) vervangen door Goed Beheerd Zorgnetwerk(GZN). Het zijn deels aanpassingen op basis van veranderde wetgeving, zoals het melden van datalekken, deels praktische aanpassingen. Opvallend is dat in alle eerdere versies de patiënt niet in de begrippenlijst voorkwam, terwijl de datacommunicatie toch echt voor die bedoeld lijkt. Het punt datalek is verder uitgewerkt in punt 4.7 van de gebruiksovereenkomst. Daar staat dat de gebruiker per ommekeer melding moet maken aan VZVZ of het Servicecentrum bij vermoeden van of vastgesteld zijn van een datalek in verband met zijn/haar aansluiting op en gebruik van het LSP. De Autoriteit Persoonsgegevens dient dus niet alleen ingelicht te worden, maar ook voornoemde instellingen moeten er weet van hebben.

Voorlichting

In de artikelen 3 tot en met 7 zijn veel essentiële wijzigingen doorgevoerd. Artikel 3.3 is toegevoegd over de wijze van voorlichting aan de patiënt bij het verkrijgen van de opt-in-toestemming .

“3.3 Gebruiker zal de patiënt zoals bedoeld in artikel 3.2 voorafgaand aan het vragen van de toestemming informeren over

de reikwijdte van de toestemming op de door VZVZ/ Servicecentrum aan hem voorgeschreven wijze. Daarbij maakt Gebruiker gebruik van het informatiemateriaal van VZVZ of informatie van gelijke inhoud.”

Ongetwijfeld is dit punt toegevoegd naar aanleiding van de rechtszaak van de Vereniging Praktijkhoudende Huisartsen tegen VZVZ over het LSP. Daarin is adequate voorlichting van de patiënt een belangrijk item. In het hoger beroep verweerde VZVZ zich uitgebreid met verwijzingen naar eigen voorlichtingsmateriaal, dat overigens in de loop der tijd op meerdere punten aangepast werd.

Geen melding van inzage aan gebruiker

Een veel ingrijpender item is het weglaten van het woord “gebruiker” in de tweede zin van artikel 4.6.

Daar staat nu:

“Ten behoeve van de informatiebeveiliging en de uitoefening van patiëntenrechten zal een gebruiksregistratie in stand worden gehouden. Servicecentrum zal gegevens uit de gebruiksregistratie namens de VZVZ verstrekken aan patiënten op wie de gegevens betrekking hebben, conform wettelijke voorschriften. Aan anderen worden de gegevens niet verstrekt, behoudens een wettelijke verplichting daartoe.”

In de versie uit 2013 staat dat er een gebruiksregistratie plaatsvindt van de raadplegingen van medische data van een patiënt via het LSP en melding plaatsvindt aan de patiënt EN de gebruiker.

Raadpleging van een dossier wordt niet automatisch aan een patiënt gemeld, maar [deze moet actief een overzicht aanvragen of actief zich abonneren op de email-service](#) van VZVZ over die inzagen.

Indien de patiënt zulks niet zou doen en de raadpleging ook

aan de gebruiker(zijnde brongegevens houdende zorgverlener) gemeld wordt is deze laatste ook in staat te controleren of de bevraging terecht was. Door de gebruiker te schrappen in de tekst is er sprake van uitsluiting van de brondossier houdende zorgverlener bij het controleproces.

Vergoedingen

In artikel 5 is artikel 5.2 toegevoegd. Dat gaat over de aanspraak op vergoeding via het Vergoedingenreglement. De rechten op de eenmalige en jaarlijkse vergoedingen worden hierin vastgelegd.

Eenzijdige macht

In artikel 6 over de duur van de overeenkomst en de beëindiging is onder 6.4 een nieuw artikel ingebracht.

“6.4 Servicecentrum is gerechtigd de Overeenkomst met onmiddellijke ingang te beëindigen wanneer zij op grond van eigen waarneming, waarneming door VZVZ of op basis van de melding van Gebruiker zoals bedoeld in 3.7, aantoonbaar heeft vastgesteld dat Gebruiker wezenlijk niet langer aan de Overeenkomst, de Standaarden dan wel de Nederlandse wetgeving voldoet en/of kan voldoen. Deze opzegging leidt niet tot enige schadeplichtigheid jegens Gebruiker van VZVZ en/of Servicecentrum. Servicecentrum houdt bij toepassing van dit artikellid steeds rekening met de belangen van de zorgverlening en de belangen van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de patiënt.”

Hier staat met zoveel woorden dat het Servicecentrum op basis van eigen “waarneming” of die van VZVZ dan wel door “een melding” van een gebruiker(een andere zorgverlener?) met onmiddellijke ingang het dataverkeer met de gebruiker kan doen stoppen. Gaat VZVZ op basis van via andere gebruikers verkregen informatie iemand schrappen? Daaraan wordt een tekst toegevoegd dat die opzegging niet leidt tot enige schadeplichtigheid jegens gebruiker van VZVZ of het

Servicecentrum. De gebruiker wordt door ondertekening van de gebruiksovereenkomst geacht het hiermee eens te zijn. De gebruiker wordt dus geacht te tekenen voor een eenzijdig machtsmiddel en tegelijk voor het laten varen van een financiële verhaalsmogelijkheid. Hierdoor worden de rechten van de gebruiker (de aangesloten zorgaanbieder) wezenlijk beknot.

In artikel 7.7, dat toegevoegd is, wordt als pleister op de wonde bij opzegging door VZVZ of door ontzetting uit het lidmaatschap een beroepsmogelijkheid van een maand gegeven bij de ledenraad van VZVZ. Opvallend dat het beroep niet mogelijk is bij de leiding van VZVZ, maar bij de ledenraad. Het is maar helemaal de vraag of de ledenraad dwingend iets kan besluiten tegen de leiding van VZVZ in.

Geen automatische verlenging

Het lijkt mijn ten enen male juridisch onmogelijk als VZVZ stilzwijgend een gebruiksovereenkomst die plotseling een aantal wezenlijk gewijzigde artikelen bevat een eerdere minder vergaande versie doet laten vervangen. Het komt mij voor dat de gebruikers, zijnde de aangesloten zorgaanbieders, opnieuw en wel voorgelicht het contract ter tekening aangeboden krijgen. Het is te hopen dat de reeds aangesloten zorgaanbieders/zorginstellingen ook zeer kritisch kijken naar de nieuwe gebruiksovereenkomst en hun deelname een VZVZ heroverwegen.

W.J. Jongejan